

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobce: **D. T. A.**, t. č. neznámého pobytu, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 6. 2017, č. j. 8 A 155/2016 - 67,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 6. 2017, č. j. 8 A 155/2016 – 67, **se zrušuje** a věc **se vrací** Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalovaný (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým mu byla dle § 81 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), uložena povinnost, aby do 30 dnů ode dne právní moci napadeného rozsudku vydal rozhodnutí o žádosti žalobce ze dne 26. 10. 2015, o povolení k trvalému pobytu a zároveň mu byla uložena povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 19 342 Kč.

[2] Městský soud posoudil právní účinky podání žádosti o povolení k trvalému pobytu dle § 169 odst. 14 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 17. 12. 2015 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Za rozhodující považoval, že žádost sepsaná na úředním tiskopisu byla předána Velvyslanectví v Hanoji, které ji převzalo a v jehož dispozici se ocitla. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2016, č. j. 5 Azs 85/2016 – 22 a také na

rozsudek ze dne 30. 4. 2015, č. j. 7 Azs 282/2014 – 48, ze kterého plyne, že registrace žadatele v systému VISAPOINT není podmínkou pro zahájení příslušného správního řízení. Řízení je zahájeno i v případě, dostane-li se žádost do dispozice příslušného orgánu jiným způsobem.

[3] Dospěl k závěru, že stěžovatel byl nečinný, jelikož do doby vydání napadeného rozsudku nevydal rozhodnutí o žádosti žalobce ze dne 26. 10. 2015, k čemuž mu byla zákonem stanovena lhůta 180 dnů (§ 169 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců). Tato lhůta uplynula dne 23. 4. 2016. Dne 22. 3. 2017 rovněž uplynula lhůta 180 dní, která mu byla uložena opatřením proti nečinnost vydanému Komisí pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců dne 19. 9. 2016, č. j. MV-105765-3/SO-2016.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[4] Proti rozsudku městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[5] Stěžovatel má za to, že napadený rozsudek je nezákonný, jelikož ke dni jeho vydání (1. 6. 2017) bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o povolení k trvalému pobytu. Dokonce již první rozsudek městského soudu ze dne 30. 11. 2016, č. j 8 A 155/2016 – 31 byl vydaný poté, co dne 26. 10. 2016 stěžovatel usnesením č. j. OAM-13931-5/TP-2016, odložil žádost o povolení k trvalému pobytu dle § 43 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „spr. ř."). Dále bylo dne 23. 1. 2017 vydáno rozhodnutí o odvolání č. j. MV-158770-4/SO-2016, které zrušilo usnesení o odložení žádosti a věc vrátilo stěžovateli k novému projednání. Ten vydal dne 30. 3. 2017 usnesení č. j. OAM-13931-14/TP-2016, kterým přerušil řízení o žádosti z důvodu dle § 64 odst. 1 písm. c) spr. ř. Městský soud v napadeném rozsudku nesprávně označil za poslední procesní úkon přípis ze dne 26. 9. 2016, č. j. MV-129556-2/OAM-2016, který adresoval Velvyslanectví v Hanoji.

[6] Pokud Nejvyšší správní soud zruší výrok I. napadeného rozsudku, měl by zrušit také výrok II. o náhradě nákladů řízení. Zrušením výroku I. dojde k zásadní změně a žalobce, kterému má být v souladu s výrokem II. plněno, by již nebyl tím, kdo má ve věci úspěch.

[7] V závěru kasační stížnosti navrhl, aby rozsudek městského soudu byl zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Dále navrhl, aby Mgr. Marku Sedlákovi, advokátovi se sídlem Příkop 834/8, Brno, byla uložena povinnost do 30 dnů od právní moci rozsudku vrátit stěžovateli zaplacené náklady řízení ve výši 19 342 Kč, případně aby o této povinnosti rozhodl městský soud.

[8] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že usnesení o odložení věci podle § 43 spr. ř. je deklaratorním rozhodnutím, kterým správní orgán deklaruje, že neexistuje správní řízení. Usnesení nemá žádné konstitutivní následky. Je proto vyloučeno ze soudního přezkumu, jelikož se jím nezakládají, nemění, neruší ani závažně neurčují práva nebo povinnosti.

[9] Pokud je toto usnesení vydáno i přesto, že řízení o žádosti bylo zahájeno, nemá to žádný vliv na existenci samotného správního řízení ani na běh lhůt pro vydání rozhodnutí. Usnesení o odložení věci není rozhodnutím dle § 65 odst. 1 s. ř. s., a pokud se na něj nevztahuje možnost soudního přezkumu, nemůže mít žádný vliv na posuzování nečinnosti správního orgánu.

[10] Rozsudek městského soudu považoval za správný a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a za stěžovatele jedná zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[12] Soud přisvědčuje námitce o nesprávně zjištěném skutkovém stavu. Stěžovatel totiž vydal rozhodnutí před tím, než městský soud rozhodl napadeným rozsudkem tak, že uložil povinnost rozhodnout ve věci žádosti o povolení k trvalému pobytu.

[13] Žádost o povolení k trvalému pobytu byla podána na Velvyslanectví v Hanoji dne 26. 10. 2015. Zákonná 180 denní lhůta pro vydání rozhodnutí dle § 169 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců marně uplynula. Žalobce proto dne 27. 7. 2016 požádal nadřízený správní orgán o uplatnění opatření proti nečinnosti. Na tuto žádost zareagovala Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců tím, že dne 19. 9. 2016 vydala opatření proti nečinnosti, ve kterém uložila povinnost rozhodnout o žádosti žalobce v nové lhůtě 180 dnů. Stěžovatel o žádosti rozhodl usnesením ze dne 26. 10. 2016, č. j. OAM-13931-5/TP-2016 tak, že ji dle § 43 odst. 1 písm. a) spr. ř. odložil.

[14] Z § 81 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že soud rozhoduje u žalob na ochranu proti nečinnosti správního orgánu na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Z předloženého soudního spisu vyplývá, že městský soud rozhodoval bez jednání, pouze na základě podkladů ze správního spisu. Bylo však jeho povinností v případě, že jednání nenařídil, zjistit skutkový stav přímo k datu rozhodování a mít s určitostí potvrzeno, že stěžovatel rozhodnutí ve věci nevydal (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 3. 2010, č. j. 8 Ans 1/2009 – 72, č. 2258/2011 Sb. NSS). Městský soud proto rozhodoval na základě neúplně zjištěného skutkového stavu, neboť při svém rozhodnutí vůbec nevzal v úvahu rozhodnutí správních orgánů, která byla do doby vydání rozsudku vydána. Tím, že nezjistil správně skutkový stav, tak jak mu ukládá § 81 odst. 1 s. ř. s., zatížil své rozhodnutí vadou, která mohla mít vliv na zákonnost (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.).

[15] Samozřejmě především sám stěžovatel měl informovat městský soud o tom, že v průběhu zahájeného řízení vydal rozhodnutí. Pokud měl on či žalobce zájem na tom, aby soud rozhodoval na základě úplných podkladů, bylo zcela namístě jej o usnesení o odložení věci informovat, čímž by účastníci předešli následným nesrovnalostem a prodlužováním řízení, i samostatnému řízení o kasační stížnosti.

[16] V tuto chvíli je předčasné, aby se Nejvyšší správní soud vyjadřoval k tomu, zda ve věci vydané rozhodnutí, jakož i případný další postup správních orgánů, již znamenají, že žalovaný není ve věci nečinný. Nicméně upozorňuje, že k povaze usnesení o odložení věci podle § 43 spr. ř. se vyjadřoval ve svém rozsudku ze dne 9. 2. 2017, č. j. 4 Azs 236/2016 – 43.

IV. Závěr

[17] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost žalobce je důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věta první s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[18] O věci soud rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[19] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém řízení podle § 110 odst. 3 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. září 2017

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu